

*Lars Økjær Jørgensen og
Martin Lavesen*

Mediation – ret og rammer

3. udgave

 KARNOV
GROUP

Lars Økjær Jørgensen og Martin Lavesen
Mediation – ret og rammer
3. udgave, 1. oplag
© Karnov Group Denmark A/S, København 2022

Omslag: Torben Lundsted, Korsør
Sats: Integra, Indien
Tryk: Sowa Sp. z o.o. Warsaw, Polen

ISBN 978-87-619-4378-1

Denne bog er beskyttet i medfør af gældende dansk lov om ophavsret. Kopiering må kun ske i overensstemmelse med loven. Det betyder f.eks., at kopiering til undervisningsbrug kun må ske efter aftale med Copydan Tekst og Node. Alle rettigheder forbeholdes.

Indholdsfortegnelse

Forfatternes forord	11
1. Begrebet mediation	13
1.1. Domstolsbehandling og mediation	13
1.2. Mediationsformer	15
1.2.1. Mediationsmodeller	16
1.2.2. Flere mediatorer	17
1.2.3. Partsrepræsentanter	18
1.2.4. Møder med hver af parterne	18
1.3. Retsmægling	19
2. Mediators kvalifikationer	21
2.1. Titlen som mediator	22
2.2. Personlige egenskaber	22
2.3. Uddannelse	23
2.4. Erfaring	25
3. Mediators markedsføring	27
3.1. Almindelige retningslinjer	27
3.2. Markedsføringsloven	28
3.3. Forbrugeraftaleloven	31
4. Vedtagelse af mediation	33
4.1. Mediationsklausuler	33
4.2. Mediationklausulens formulering	34
4.3. Mediationsklausulens indhold	37
4.3.1. Klausulens detaljeringsgrad	37
4.3.2. Værneting og lovvalg ved mediation	39
4.3.3. Klausulen som standardvilkår	40
4.3.4. Klausulens fortolkning	40
4.3.5. Når forældelse kommer i vejen	42
4.4. Håndhævelse af en mediationsklausul	42
4.5. Mediation aftalt under en konflikt	43

5. Mediationsaftalen	45
5.1. Fastlæggelse af vilkår for mediation	45
5.2. Mediationsaftalens ordlyd	46
5.3. Parternes retsstilling ved mediation	49
5.3.1. Sideløbende domstolsbehandling	50
5.3.2. Afbrydelse af forældelse	50
5.4. Efterlevelse af mediationsaftalen	51
6. God mediationsskik	53
6.1. Grundlaget	53
6.1.1. Mediation og advokatvirksomhed	54
6.1.2. Andre erhverv og mediation	61
6.2. Principperne	62
6.2.1. Hvervets påtagelse	62
6.2.2. Tvistens egnethed	63
6.2.3. Mediationens deltagere	63
6.2.4. Frivillighed	64
6.2.5. Orientering til parterne	65
6.2.6. Neutralitet, upartiskhed og uafhængighed	67
6.2.7. Fortrolighed og udnyttelse af oplysninger	68
6.2.8. Rimelig hurtighed	70
6.2.9. Overholdelse af principperne	71
7. Uafhængighed og interessekonflikter	73
7.1. Hvad er en interessekonflikt?	74
7.2. Interessekonfliktniveauer	76
7.2.1. Rød gruppe (ubetingede interessekonflikter)	76
7.2.2. Konflikter i gul gruppe (betingede interessekonflikter)	79
7.2.3. Forhold i grøn gruppe	80
7.2.4. Betydningen af følelsesmæssige forhold	81
7.2.5. Mediators forhold til partsrepræsentanterne	81
7.3. Co-mediation og partsudpegede mediatorer	81
7.4. Interessekonfliktens afsmitning	84
7.5. Mediators undersøgelsespligt	85
7.6. Samtykke fra parterne	86
7.7. Mediators egen vurdering	87
7.8. Organisationsmedlemmers konflikter	89
7.9. Advokater som mediatorer	89
7.10. Når det offentlige medierer	96

8. Fortrolighed – ret og pligt	99
8.1. Grundlaget for fortrolighed	99
8.1.1. Formidleren af mediation	100
8.1.2. Parterne	101
8.1.3. Mediator og partsrepræsentanterne	102
8.1.4. Databeskyttelsesforordningen	108
8.1.5. Bevisførelse om indholdet af forudgående mediation	109
8.2. Undtagelser fra fortroligheden	112
8.2.1. Vidnepligt og edition	112
8.2.2. Bestemmelser i straffeloven	114
8.2.3. Hvidvaskningsloven	116
8.2.4. Lov om social service	116
8.2.5. Anmeldelsesret	117
8.2.6. Aktindsigt	118
8.2.7. Ransagning, beslaglæggelse og edition	121
8.2.8. Indgreb i meddelelsesfriheden	122
8.2.9. Videregivelse af oplysninger i særlige tilfælde	122
8.2.10. Afsløringer fra separate møder	124
9. Mediators procesledelse	129
9.1. Processuelle rammer for mediation	129
9.1.1. Parternes dispositionsret og deltagelse	129
9.1.2. Partsrepræsentantens rolle i mediation	131
9.1.3. Mediators kendskab til sagen på forhånd	133
9.2. Mediators adfærd under mediationen	135
9.2.1. Uafhængig optræden	135
9.2.2. Magtbalance og retfærdighed	136
9.2.3. Respekt og lighed	138
9.3. Mediators håndtering af procesledelsen	139
9.3.1. Bevisførelse	139
9.3.2. Mediators pligt til indgriben	141
9.3.3. Mediationen bringes til ophør	142
10. Indgåelse af forligsaftalen	145
10.1. Koncipering af forligsaftalen	145
10.2. Krav til forligsaftalen	147
10.3. Forholdet til den juridiske afgørelse	149
10.4. Godkendelse af forligsaftalen	151
10.5. Mediators eget oplæg til forligsaftale	152

11. Fuldbyrdelse af forligsaftalen	153
11.1. Fuldbyrdelsesbestemmelsen	153
11.2. Forligsaftalens bindende virkning	155
11.3. Tvangsfuldbyrdelse af forligsaftalen	157
11.4. Forligsaftalens processuelle karakter	159
11.5. Mediators rolle ved fuldbyrdelse	161
12. Mediators honorar	163
12.1. Generelle forhold	164
12.1.1. Rette betalingsmodtager og -afsender	164
12.1.2. Rimeligt honorar	165
12.1.3. Honorar som uafhængig	167
12.2. Aftale om ydelse og pris	169
12.2.1. Orientering om forventet honorar	169
12.2.2. Aftalt honorar	170
12.2.3. Opkrævning af honorar	172
12.3. Parametre ved honorarfastsættelsen	172
12.3.1. Vejledende parametre	172
12.3.2. Tidsforbruget	174
12.3.3. Karakter og kvalifikation	174
12.4. Fortabelse af vederlag	175
12.5. Honorar til andre end mediator	176
12.6. Betalt mediation	176
13. Ansvar i mediation	179
13.1. Det erstatningsretlige ansvar	179
13.1.1. Mediators professionsansvar	179
13.1.2. Rådgivningsansvaret	180
13.1.3. Tilsidesættelse af mediationens principper	181
13.1.4. Honorarets betydning for ansvaret	182
13.1.5. Ansvarsfraskrivelse	183
13.1.6. Ingen eller kun delvis ret til honorar	184
13.1.7. Ansvar for andre	184
13.1.8. Formidlerens ansvar	186
13.1.9. Parternes ansvar	186
13.1.10. Partsrepræsentanternes ansvar	186
13.1.11. Bevisbyrden	187
13.1.12. Forældelse	188
13.1.13. Forsikring	188
13.2. Det strafferetlige ansvar	189
13.3. Det disciplinære ansvar	190

14. Mediation på tværs af grænser	193
14.1. EU-initiativer	194
14.2. ICC's regler for mediation	195
14.3. Særlige forhold ved internationale mediationer	196
15. Mediation anno 2022	201
Forkortelser	203
Lovgivning	205
Litteratur	209
Bilag 1: Mediatoradvokaters etiske regler	213
Bilag 2: Retsplejelovens kapitel 27	215
Bilag 3: European Code of Conduct for Mediators	217
Bilag 4: Europa-Parlamentets direktiv 2008/52/EF	221
Bilag 5: CEDR Model Mediation Agreement 2016	233
Bilag 6: The Model Standards of Conduct for Mediator	241
Bilag 7: Uniform Mediation Act	251
Bilag 8: ICC Mediation Rules	259
Stikordsregister	269